สรุปข้อมูลข่าวกรณีเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ ส่งผลทำให้ผู้บริโภคได้รับอันตรายหรือเสียชีวิตได้

๑. เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ กองคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลาก โดยฝ่ายเฝ้าระวังและพิสูจน์สินค้าและบริการ ได้สืบค้นข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับกรณีเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซส่งผลทำให้ผู้บริโภคได้รับอันตรายหรือเสียชีวิต รายละเอียด ดังนี้

๑.๑ สืบค้นข้อมูลทางสื่ออินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ TNN24[๑] พบว่า เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้มีการเผยแพร่ข้อมูล ระบุว่า ประเทศไทยกำลังเข้าสู่ฤดูหนาว ซึ่งประชาชนจะนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวในภาคเหนือหรือสถานที่ต่างๆ ที่มีอากาศเย็น โดยที่ผ่านมา กรมควบคุมโรค พบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๖๐ มีรายงานการเกิดอุบัติเหตุหรือได้รับอันตรายและเสียชีวิตจากเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ จำนวนทั้งสิ้น ๑๙ เหตการณ์ โดยพบผู้ป่วยและผู้เสียชีวิต ดังนี้ (๑) พบผู้ป่วยจำนวน ๒๗ ราย และ (๒) พบผู้เสียชีวิตจำนวน ๗ ราย ซึ่งสาเหตุการเสียชีวิตสันนิษฐานว่า เครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ เมื่อเปิดใช้งานจะเกิดการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ และทำให้เกิดก๊าซพิษ เช่น คาร์บอนมอนอกไซด์ ซึ่งหากผู้บริโภคเข้าใช้งานหรือทำกิจวัตรประจำวัน อาจได้รับอันตรายหรือเสียชีวิตได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีใช้งานที่ไม่มีการเปิดประตูระบายอากาศหรือมีการใช้งานต่อเนื่องกันหลายคน ซึ่งเหตุการณ์ส่วนใหญ่จะเกิดในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย ช่วงเดือนธันวาคม - มกราคม หรือช่วงฤดูหนาวของทุกปี และสถานที่พบเหตุการณ์ดังกล่าว เช่น รีสอร์ท โรงแรม ที่พักราชการ และสถานที่ปฏิบัติธรรม

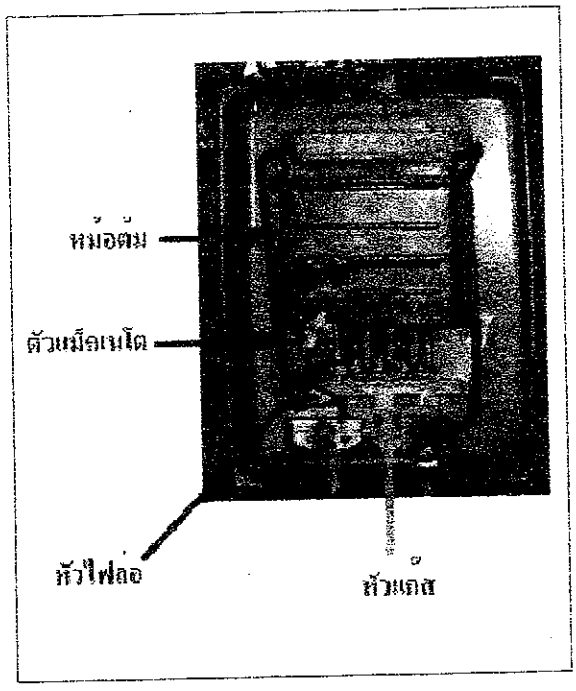
๑.๒ สืบค้นข้อมูลทางสื่ออินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข[๒] ระบุว่า หน่วยงานได้ทำการทดลองโดยจำลองการเกิดเหตุการณ์ในห้องน้ำที่มีการใช้งานในช่วงเวลาต่างกัน ณ จังหวัดเชียงราย เพื่อตรวจวัดปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ซึ่งผลการทดลอง พบว่า หลังการเปิดเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ เพียง ๑๐ นาที มีปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์สูงถึง ๒,๔๑๙.๙ ppm ซึ่งเกินเกณฑ์มาตรฐานกำหนดไว้ (มาตรฐานกำหนดปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ภายในอาคาร ต้องไม่เกิน ๕๐ ppm อ้างอิงตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม (สารเคมี))[๓] อย่างไรก็ตาม ในการทดลอง พบว่า หากห้องน้ำที่มีการติดตั้งเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ และมีการเปิดพัดลมดูดอากาศหรือมีระบบระบายอากาศที่ดี จะสามารถลดปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ให้อยู่ในเกณฑ์ที่ปลอดภัยได้ แต่ต้องใช้ระยะเวลานานถึง ๑๕ นาที นอกจากนี้ จากข้อมูลดังกล่าวยังพบข้อแนะนำและวิธีการลดความเสี่ยงหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้งานหรือติดตั้งผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ดังนี้

๑.๒.๑ ผู้ประกอบธุรกิจหรือผู้ติดตั้งเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซควรติดตั้ง ในห้องที่มีระบบระบายอากาศอย่างเพียงพอ หรือมีพัดลมดูดอากาศ และควรติดป้ายระบุคำเตือนที่อาจก่อให้เกิดอันตรายไว้บริเวณเครื่องทำน้ำอุ่นอย่างชัดเจน

๑.๒.๒ กรณีผู้บริโภคติดอยู่ในห้องน้ำเป็นเวลานานหรือมีการใช้ห้องน้ำต่อเนื่องกันหลายคน ควรเปิดประตูหรือทำการระบายอากาศ เพื่อลดปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์หรือก๊าซพิษอื่นๆ ให้เจือจางลง และอยู่ในระดับที่ปลอดภัย

๑.๒.๓ กรณีใช้งานเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซแล้ว ปรากฏว่า มีอาการวิงเวียนศีรษะ หน้ามืด หายใจลำบาก หรือได้กลิ่นก๊าซผิดปกติ ควรรีบเปิดประตูหรือทำการระบายอากาศและปิดเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ แล้วออกจากห้องน้ำในทันที รวมถึง ควรแจ้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้รีบดำเนินการตรวจสอบเป็นการเร่งด่วน

๑.๒.๔ กรณีผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ โรคเลือดจาง โรคหอบหืด โรคถุงลมโป่งพอง โรคความดันโลหิตสูง หรือสุขภาพไม่แข็งแรง ควรระมัดระวังการใช้งานเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ เพราะหากได้รับก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์หรือก๊าซพิษอื่นๆ อาจทำให้เสียชีวิตได้ง่าย (รายละเอียดดังภาพที่ ๑)

ภาพที่ ๑ ส่วนประกอบของเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ จากเว็บไซต์ของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข[๔]

๑.๓ สืบค้นข้อมูลทางสื่ออินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์[๕] ระบุเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์ได้มีหนังสือขอความร่วมมือจากผู้ประกอบธุรกิจรีสอร์ท โรงแรม หรือห้องพักตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากการใช้เครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ ดังนี้ (๑) ขอความร่วมมือผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับข้อมูลการใช้งาน และการติดตั้งเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซในห้องน้ำของโรงแรม รีสอร์ท หรือที่พักอื่นๆ สำหรับผู้เดินทางหรือนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการเฝ้าระวังต่อไป และ (๒) ให้ผู้ประกอบธุรกิจเผยแพร่คำแนะนำการใช้เครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซในห้องน้ำอย่างปลอดภัย

๒. เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ กองคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลากได้ประสานไปยังสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เพื่อสอบถามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสินค้าประเภทเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ โดยเจ้าหน้าที่ของกองกำหนดมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐาน

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แจ้งว่า ปัจจุบันมีมาตรฐานที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จำนวน ๑ ฉบับ ได้แก่ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเครื่องทำน้ำร้อนไฟฟ้า น้ำผ่านร้อนทันที เฉพาะด้านความปลอดภัย (มอก. ๑๖๙๓-๒๕๔๗)[๖] ซึ่งเป็นมาตรฐานบังคับ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานดังกล่าว จะบังคับเฉพาะเครื่องทำน้ำอุ่นที่ใช้ระบบไฟฟ้าเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซแต่อย่างใด

๓. กองคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลาก โดยฝ่ายเฝ้าระวังและพิสูจน์สินค้าและบริการจึงได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายหรือความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้สินค้าประเภทเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ พร้อมทั้งได้จัดทำบทความเรื่อง "รู้ก่อนใช้ เครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ" เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนภัยให้กับผู้บริโภคให้เกิดความตระหนักถึงความเป็นอันตรายหรือความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้น อีกทั้งเพื่อให้ใช้สินค้าดังกล่าวอย่างถูกวิธี และใช้ด้วยความระมัดระวังเพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุหรือการเสียชีวิตในอนาคต (รายละเอียดดังเอกสารแนบ)

แหล่งอ้างอิงข้อมูล :

[๑] http://www.tnnthailand.com/news_detail.php?id=153249&t=news

[๒] http://www.boe.moph.go.th/files/news/20150226_72276309.pdf

[๓] http://203.157.80.2/replyImages/20131218133746181.pdf

[๔] http://www.siamchemi.com/เครื่องทำน้ำอุ่น/

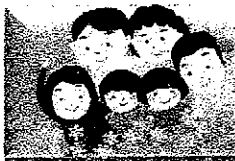
[๕] http://203.157.213.11/content/upload/201704241010059471_8794_v375.pdf

[๖] http://www.fio.co.th/p/tisi_fio/fulltext/TIS1693-2547.pdf

รู้ก่อนใช้ ... เครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบ ก๊าซ

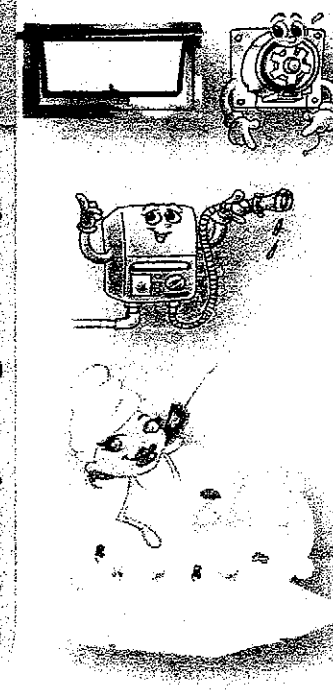
" อาบน้ำอุ่นระบบก๊าซนานเกิน 10 นาที อาจหมดสติและเสียชีวิตได้"

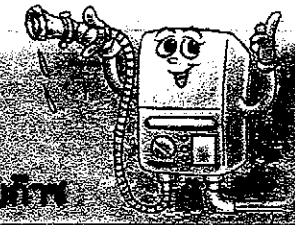
"ในช่วงฤดูหนาว ประชาชนส่วนใหญ่นิยมเดินทางไปท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และมีการเข้าพักในโรงแรมหรือรีสอร์ทต่างๆ กันเป็นจำนวนมาก และอากาศที่หนาวเย็นนั้นทำให้ผู้บริโภคหลีกเลี่ยงที่จะใช้เครื่องทำน้ำอุ่นในการอาบน้ำไม่ได้ ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท หรือที่พักต่างๆ มักจะนิยมใช้เครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซเนื่องจากประหยัดค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ดี พบข้อมูลของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ระบุว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551-2560 มีรายงานการเกิดอุบัติเหตุหรือได้รับอันตรายและเสียชีวิตจากเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซจำนวนทั้งสิ้น 19 เหตุการณ์ โดยพบผู้ป่วย จำนวน 27 รายและพบผู้เสียชีวิต จำนวน 7 ราย ซึ่งสาเหตุการเสียชีวิตสันนิษฐานว่า เครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซเมื่อเปิดใช้งานจะเกิดการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ และทำให้เกิดก๊าซพิษ เช่น คาร์บอนมอนอกไซด์ ซึ่งหากผู้บริโภคเข้าไปใช้งานหรือทำกิจวัตรประจำวันอาจได้รับอันตรายหรือเสียชีวิตได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีใช้งานที่ไม่มีการเปิดประตูระบายอากาศหรือมีการใช้งานต่อเนื่องกันหลายคน

วิธีการใช้เครื่องทำน้ำอุ่น

- เปิดพัดลมระบายอากาศทุกครั้งที่อาบน้ำ
- **ก่อนคนถัดไปจะเข้าอาบน้ำ ให้เว้นระยะเวลาให้อากาศระบายอย่างน้อย 10 นาที**
- ควรมีเพื่อนอยู่ในบริเวณใกล้เคียงที่สามารถเรียกขอความช่วยเหลือได้ หากเกิดเหตุฉุกเฉิน
- หากมีอาการผิดปกติในห้องน้ำ เช่น หายใจลำบาก ควรออกจากห้องน้ำแล้วรีบเปิดประตูเพื่อระบายอากาศและอยู่ในพื้นที่โล่งที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก และรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ทันที

วิธีการติดตั้งเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ

- ติดตั้งเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนไว้นอกอาคารห้องน้ำที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก
- ติดป้ายคำเตือนเพื่อให้ผู้ที่จะใช้งานสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนว่า **"เปิดพัดลมระบายอากาศทุกครั้งที่อาบน้ำด้วยเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซ"**
- สำหรับสถานประกอบการที่มีการติดตั้งเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซควรมีถังออกซิเจนขนาดเล็กติดไว้ด้วย กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้น

คำเตือน!

กลุ่มที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ ได้แก่ เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้มีโรคประจำตัว (เช่น โรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง และโรคระบบทางเดินหายใจ) ควรให้ความระมัดระวังในการใช้ห้องน้ำที่มีเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซเป็นอย่างมาก และควรมีผู้ช่วยเหลือดูแลอย่างใกล้ชิด

ห้ามอาบน้ำอุ่นด้วยเครื่องทำน้ำอุ่นหรือน้ำร้อนระบบก๊าซนานเกิน 10 นาที

แหล่งที่มาของข้อมูล : http://www.roietwannee.com/กรมควบคุมโรค-เตือนนักท่/
http://www.tnnthailand.com/news_detail.php?id=153249&t=news

จัดทำโดย : ฝ่ายเฝ้าระวังและพิสูจน์สินค้าและบริการ กองคุ้มครองผู้บริโภคด้านเฉลาก สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค